

A GYERMEK SAJÁTOSSÁGAI

A korai gyermekkor igen fontos a gyermek testi és szellemi fejlődésének szempontjából. A hétéves korig terjedő időszak rendkívül „érzékeny” kora a gyermeknek. Egyes hatások (megrázkódtatások és élmények) maradandó nyomokat hagyhatnak a személyiség alakulásában. A felnőtt szemében jelentéktelennek tűnő epizódok is mély nyomot hagyhatnak a gyermek lelkivilágában. A család az első társadalmi környezet, amelyben a gyermek az első benyomásokat nyeri, első érzéseit, gondolatait átéli. A gyermek ebben a korban kezdi megérteni, mi a jó, és mi a rossz. A családban az anya gyakorolja a legnagyobb nevelői hatást. Szeretetével és gyöngédségével neveli gyermekét.

A 2-3 éves gyermeknek már bizonyos fokig el kell szakadnia anyjától. Ekkor kezd önállóvá válni. Fontos feladat, hogy kikerüljön énközpontúságából, közösségi lénygé váljon, de ugyanakkor egészséges éntudata alakuljon ki. A gyermek éntudata erősödésével igyekszik érvényesíteni akaratát, s így szembekerül a felnőttek követelményeivel és tilalmaival. Ezt a helyzetet meg kell oldani anélkül, hogy megtörnék akaratát. Személyisége harmonikus kialakulásának az a feltétele, hogy kép alakuljon ki benne az őt körülvevő világról. Mindebben hatalmas segítőtársai a gyermeknek a játék és a mese, valamint a kettőnek az összekapcsolása: a báb.

Az iskoláskor előtti gyermek nagyon tevékeny. Gyorsan átveszi a környezet hatását. Minden körülötte történő dolog érdekli, minden történés felébreszti figyelmét és kíváncsiságát, minden érzékelhető dolgot szeret megvizsgálni. ezért a gyermek legfontosabb tevékenysége és életének lényeges eleme a játék. Alkotó ösztöne és örömkeresése is játékra készíti, ebben a gyermek a mindennapi élet jeleneteit eleveníti fel. Utánozza azokat, akiket a legjobban szeret. A gyermek legfőbb vágya, hogy olyan legyen, mint a nagyok. A játékban a gyermek felnőtté válik, mamává, papává, orvosá. Mindent tud, amit a nagyok tudnak. A baba és a bábu kedvenc játékszere. Minden gyermek szeret bábukkal játszani már életének első évétől kezdve.

A gyermek szülei kívánságára nem mindig teszi meg, amit kell, ha azonban azt mondjuk neki, hogy a baba vagy a bábu is ezt akarja, akkor rendszerint engedelmeskedik. A játék hozzásegíti ahhoz, hogy a gyermek kilépjen énközpontúságából. Együtt játszik a többi gyermekkel, tehát alkalmazkodnia kell hozzájuk. Szerepet vállal, gyakorolja kitartását és akaraterejét. Beleéli magát a másik énjébe, így kikristályosodik saját énjének tudata. Amikor bizonyos játékokban agresszivitást alkalmaz, enyhít a belső feszültségeken anélkül, hogy ezért büntudatot kellene éreznie. A babát bántja, és nem a testvérét vagy pajtását.

Nemcsak a játék könnyíti meg a gyermekben élő feszültségek levezetését, nemcsak a játék oldozza fel a gyermeket a büntudat alól, hanem bizonyos értelemben a mese is. A művészileg értékes mese és bábmese felbecsülhetetlen pedagógiai értéke az, hogy szemben azzal a „jó”-val, amit a felnőttek parancsként követelnek, a jót egyben kívánatossá, vonzóvá is teszi.

A bölcsődés gyermek figyeli a felnőtt kezén mulatságosan izgó-mozgó bábút.